

NB-informasjon

Til tillitsvalgte i Norges Bondelag - Nr 5 oktober 2005

Næringsutvikling

- Praktiske tips til kreative og spenstige møter!

Landbruksbasert næringsutvikling er et viktig arbeidsområde for Norges Bondelag. Her kommer noen tips til hvordan dere kan legge opp et slikt møte i deres lokallag. Kanskje det er nettopp dette som skal til for at mulig nye medlemmer dukker opp, og lokalavisa også? Vi utfordrer dere til å gjennomføre minst to slike aktiviteter i løpet av kommende år!

Vær så god – her er oppskriften!

Her er fire ingredienser som bør være med:

1. Det finnes en gründer i deres område

Det er ikke alle som har Eiker Gårdsystemer, Romstad Gård eller Rudi Gard i sitt nærområde, men det finnes garantert noen gründere og bønder som har utviklet nye næringer i deres nærområde også! Kanskje noen som har startet med Bygdeservice, salg av maskiner, produksjon av mais, økologisk krydder, selskapslokale, tilbud til skoleungdom, mikro kraftverk eller halmfyringsanlegg? Det er mye som er næringsutvikling! En kjapp runde på styremøtet og dere finner sikkert fram til noen. Fylkeskontoret, landbrukskontoret eller hos Fylkesmannens landbruksavdeling kan også være et sted å få gode tips.

Prøv noe nytt på medlemsmøtene - det kan bli en inntertier
Foto: Opaker Gård

2. Møteform:

- Her er det mange muligheter:
 - Invitere en eller flere gründere til å holde foredrag
- Bedriftsbesøk med foredrag
- Bruke en bedrift som møtelokale
- Ha aktiviteter på møtet i regi av en lokal bedrift

3. Servering

I Bondelaget er vi opptatt av å benytte lokale matprodusenter. Sørg for å få spennende råvarer gjennom en matprodusent i deres område. Fingermat kan kanskje lages av en lokal kokk, eller elever ved en kokkelinje? En spennende pai med grønnsaker fra en lokal bonde, eller suppe med sopp fra skogen? Kanskje har dere en habil hobbykokk i egne rekker? Her er det mange muligheter.

4. Gaver

Det er hyggelig å gi en liten oppmerksomhet til de som kommer på møtet. Det å få lokal mat, et lokalt håndverksprodukt eller spennende opplevelser som gave er en fin avslutning på møtet.

Eksempler

For å gjøre dette mer håndfast har vi på de neste sidene laget to eksempler med ulik vanskelighetsgrad på hvordan dere kan lage et vellykket møte i deres lokallag. Antall Bondelagsnek sier noe om arbeidsmengde og vanskelighetsgrad, men også noe om hvor vellykket dette vil bli!

Kanskje har dere i styret helt andre forslag? Et kreativt styre kan helt sikkert sy sammen et eget opplegg, da er resten av dette skrivet overflødig for dere.

Tips!

Reis gjerne på besøk til årets Bondelagskokk eller inviter henne som foredragsholder.

I år er det Charlotte Omsted Mohn på Opaker Gård i Grue som er årets Bondelagskokk.

Bondelagets kokkestipend brukes til å styrke samarbeidet mellom kokk og bonde. Det er tredje gang Norges Bondelag deler ut sitt kokkestipend. Tidligere stipendinnehavere har vært Ingvild Skorpen Bøge som driver restauranten Spisekroken i Bergen, og Harald Berger som er daglig leder og kjøkkensjef på restaurant Oro i Oslo. Disse er det også mulig å utfordre på både mat og foredrag.

Jurklutkasting - noe for dere?
Foto: Storaas Gjestegaard

Lokale råvarer og lokale kokker - lite søl og god suppe
Foto: Stian Stensland

For nybegynnere innen friskere møter

Vanskelighetsgrad: 🌻 Tid til forberedelse: 🌻 til 🌻 🌻 Minutter applaus etter møtet: 🌻🌻

Velg en av ideene, eller kombiner 2-3 ideer:

Invitere en foredragsholder

- Invitere en lokal gründer, for eksempel en fra Bygdeservice, grafisk designer, skoletilbud for unge, maskinsamarbeid. Utfordre vedkommende på tema: Hvordan startet du med egen bedrift, hvordan har du gått frem, regnskap og budsjett, hva er dine mål videre, hva er viktige råd til oss andre?
- Besøk fra fylkeslaget for å snakke generelt om tema næringsutvikling: Utfordre på tema: Hvordan jobber Norges Bondelag og Fylkeslaget med dette? Hvilket tilbud har de til oss som medlemmer.
- Besøk fra Innovasjon Norge i deres fylke for å snakke om støtteordninger: Utfordre på tema: Hvilke type støtteordninger finnes?, Hvordan gå frem for å søke?

Reis ut på bedriftsbesøk på en gård i eget nærrområde

- Besøk det lokale ysteriet, saftprodusenten, rakfiskprodusenten, strikkedesigneren, turismegården, lakse fiskegården, Inn på tunet bedriften, halmfyringsanlegget, småskalakraftverk eller fellesfjøset.
- Sørg for å utfordre eieren(e) på noen temaer og sett en tidsbegrensning på omvisningen
- Kanskje finnes det et møterom i bedriften der dere kan gjennomføre resten av bondelagsmøtet?

Vise filmen laget av Norges Bondelag om næringsutvikling

Filmen heter; "Vi fornyer verdiskapingen fra gården", og har innslag fra fire ulike gründere. Finnes på DVD og video og er på 16 minutter. Kan bestilles fra Norges Bondelag for kr 150,-, eller lånes fra fylkeskontoret.

Bruke lokalene til en bygdeturismebedrift eller Inn på tunet-gård som møterom

- Kan være selskapslokale, spiserommet til en Inn på tunet bedrift eller lavvo
- Serveringen kan bestilles hos verten
- Den som driver stedet kan fortelle kort om sin bedrift, likevel rekker dere dagens saksliste og får god tid til å spise og prate.

Spennende servering på møtet

- Finnes det lokale småskalaprodusenter som kan utfordres på servering?
- Utfordre en lokal cateringbedrift på å bruke lokale matvarer til servering

- Kan være en vri å invitere en kokk fra et lokalmiljøet, fra en institusjon eller hotell og utfordre denne på å tilberede råvarene på en ny måte
- Utfordre kokkelinja ved en videregående skole til å lage en spennende meny med lokale råvarer.

Gi bort lokal mat, håndverksprodukt eller opplevelse i gave

Gi en oppmerksomhet til foredragsholdere, de som ellers fortjener en påskjønnelse (styremedlemmer som går av) og kanskje de nye medlemmene? Dette kan være:

- En kurv med spennende lokale grønnsaker eller varer
- En lunsj på et lokalt gårdsserveringssted
- Gratis billett til et kulturelt arrangement
- "Verdikort" hos den lokale Bygdeserviceringen.

Et glass dessertplommer er en fin gave.
Foto: Geir Totland

Tips!

Les om næringsutvikling på Bondelagets nettsider. På <http://www.bondelaget.no/tema/naringsutv/> finner dere mye nyttig stoff om næringsutviklingsarbeidet til Norges Bondelag. På siden www.bondelaget.no/naringsveileder finner dere en god innføring i næringsutvikling innenfor ulike områder. Dere finner også info om støtteordningene og forsikring for å nevne noe.

For de som ønsker å utfordre med enda friskere møter

Vanskelighetsgrad: 🌟🌟🌟 Tid til forberedelse: 🌟🌟 Minutter applaus etter møtet: 🌟🌟🌟🌟

Reis på bedriftsbesøk i hjembygda eller et nabofylke og legg inn aktiviteter!

Det finnes mange gårder som tilbyr spennende aktiviteter. Her kan både nye og gamle medlemmer få prøvd noe nytt! Dette kan bli et møte det blir pratet om i lang tid. Det kan være spennende med ”Teambuilding” aktiviteter for bøndene i bygda også, ikke bare tilreisende bedrifter. Inviter gjerne mulige nye medlemmer og ha møtet i samarbeid med Bygdekvinnelag og Bygdeungdomslag. Dersom det ikke finnes noe i umiddelbar nærhet – fyll opp en buss og dra på tur. Fylkeskontoret i Bondelaget eller Faggruppe Næringsutvikling i Norges Bondelag hjelper dere gjerne med et spennende opplegg.

Noen eksempler:

- Natursti
- Jurklutkasting
- Rundballe-pulling
- Lerdueskyting
- Bademøte i badestamp
- Kokkekurs
- Vinsmaking
- Golf
- Ridetur
- Rafting
- Konsert
- Teater
- Melkespannkasting
- Juvvandring

Tips: Finn din nærmeste aktivitetsgård på <http://www.nbg-nett.no>

Spennende servering på møtet

- Kokkekurset dere har gjennomført på dagen, kan tilberede en bedre middag som avslutning på et spennende møte
- Tilbered måltidet utendørs sammen med en dyktig kokk i egne rekker, eller lei dere en for kvelden
- Utfordre for eksempel 3 lokale matprodusenter til sammen å lage et nydelig måltid til dere.

Gi bort lokal mat, lokale håndverksprodukt eller en opplevelse i gave

- For dere som trår til med dette opplegget, så sier vel det seg selv?

Kokkekurs som bondelagsmøte?
Foto: Storaas Gjestegaard

Her er resultatet.
Foto: Stian Stensland

Tips!

Ønsker du mer hjelp og informasjon til å planlegge friske møter med spennende innhold, kontakt ditt fylkeslag, eller Norges Bondelag Faggruppe næringsutvikling på tlf. 22054500
Astrid Solberg, fagsjef, tlf 22054548,
e-post: astrid.solberg@bondelaget.no
Nina Glomsrud Saxrud, tlf 22054537,
e-post: nina.glomsrud.saxrud@bondelaget.no
Rolf Anda, tlf 22054544,
e-post: rolf.anda@bondelaget.no